

หัวข้อ: ทุกทุกข์: เมื่อนักศึกษาเป็น“ปล่องระบายความร้อน” ให้กับทุกเรื่องทุกข์ของประชาชน

เผยแพร่ผ่านเพจเฟซบุ๊ก วันที่ 6 ตุลาคม

วันที่: 20 กันยายน 2564 เวลา 11:30 น.

< Link: <https://www.facebook.com/1204453389613480/posts/4566582096733909/?d=n>>

แม้ 14 ตุลาคม จะปักหมุดลงบนหน้าประวัติศาสตร์และทำให้คนที่เป็นตัวแทนแห่งการสืบทอดอำนาจต้องเดินทางมาถึงจุดเปลี่ยน ถนอม-ประภาส-ณรงค์ ต้องลี้ภัยออกนอกประเทศ แต่ความอยุติธรรมที่ฝังรากลึกยังคงไม่หายไปไหน

เหตุการณ์ในวันที่ 14 ตุลาคม จึงเหมือนกับการเปิดฉากปลุกพลังการต่อสู้ของประชาชน หลายคนมีพลังเพราะเข้าใจว่าเรื่องหนัก ๆ อย่างรัฐบาลทหารยังจัดการได้ การจัดการกับปัญหาอื่น ๆ คงไม่ไกลเกินความสามารถ อีกทั้งความเป็นประชาธิปไตยในบ้านเมืองที่เชื่อว่าเกิดขึ้นในเวลานั้นยังสร้างความหวังให้ประชาชนว่าประชาธิปไตยคือหนทางในการจัดการกับปัญหาการกดขี่ในสังคมได้

#3ปีแห่งยุคทองของการต่อสู้ สาเหตุการต่อสู้ตลอดช่วงปี 2516-2519 แบ่งได้เป็นหัวข้อใหญ่ ๆ 3 เรื่อง

1. การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย

2. การต่อสู้เรื่องความไม่เป็นธรรมในสังคม

- กรรมกรไม่ได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม สวัสดิภาพในการทำงานลุ่ม ๆ ดอน ๆ ด้านสวัสดิการนั้นแทบไม่ต้องพูดถึง
- ชาวนาจำเป็นต้องเช่าที่ดินจากศักดินา โดยมีเงื่อนไขว่าต้องลงท่งทุ่นลงท่งแรง แล้วยังต้องแบ่งผลผลิตให้เจ้าของที่ดินครึ่งหนึ่ง
- ปัญหาของชาวเมืองก็มีให้เห็นเหมือนกัน อย่างที่กรุงเทพฯ ค่าโดยสารรถเมล์ขึ้นจาก 25 เป็น 50 สตางค์

3. การต่อสู้เรื่องอธิปไตย

- มีการปล่อยให้สหรัฐอเมริกาใช้ประโยชน์จากไทย ได้แก่ การตั้งฐานทัพโจมตีเพื่อนบ้านในสงครามอินโดจีน การได้สัมปทานเหมืองแร่ที่เป็นทรัพยากรของชาติอย่างไม่โปร่งใส และการตั้งสถานีเรดาร์บนดอยอินทนนท์

“ความไม่ยุติธรรมเหล่านี้มันทำทลายคนหนุ่มคนสาว คนหนุ่มคนสาวทนไม่ได้นะ เหมือนเด็ก ๆ ทุกวันนี้ที่เขาก็กินไม่ได้กับความไม่ยุติธรรมเหล่านี้ ต้องนึกถึงหัวใจเราเวลานั้นนะครับ เรามองปัญหาแล้วเรารู้สึกเช่นเดียวกันว่า ถ้าคนส่วนใหญ่อยู่ไม่ได้แล้วบ้านเมืองจะเป็นบ้านเมืองได้อย่างไร จะมีความมั่นคงได้อย่างไร จะมีความสงบสุขได้อย่างไร” สุธรรม แสงประทุม เลขาธิการศูนย์กลางนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ปี 2519 เล่าให้ฟัง

ความอยุติธรรมทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ปูทางให้คนหนุ่มสาวได้เปิดโลก ต้องการเข้าใจสังคมและลงสนามต่อสู้หลายคนบ่มเพาะความรู้ ศึกษาสารพัดตำราฝ่ายซ้าย และกระหายตามเก็บข้อมูลจากนิทรรศการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นตามมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง

#การบรรจบกันของนักศึกษาและประชาชน

เมื่อสิ่งที่บ่มเพาะจากร่วมมหาวิทยาลัยเริ่มสุกงอม “การออกค่ายต่างจังหวัด” กลายมาเป็นกิจกรรมยอดฮิตของนักศึกษาในยุคนั้น จากเดิมที่มีค่ายเฉพาะช่วงปิดเทอมก็ขยายมาเป็นออกค่ายทุกวันหยุดสุดสัปดาห์

เกรียงกรัย ปาล่อง นักศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่ในตอนนั้นเล่าว่า การออกค่ายชนบทแม้จะพูดกันว่าไปเพื่อ “เผยแพร่ประชาธิปไตย” แต่อีกมุมหนึ่งก็เป็นกลยุทธ์ของขบวนการนักศึกษาเพื่อให้คนเมืองเรียนรู้และเข้าใจความทุกข์ยากของประชาชนผ่านประสบการณ์จริง

ขบวนการนักศึกษาใช้สื่อภาพยนตร์เป็นเครื่องมือในการลงพื้นที่ มีการพกหนังและสไลด์รูปภาพที่บันทึกเหตุการณ์ 14 ตุลาฯ ฉายแบบหนังกลางแปลงให้ชาวบ้านดู ควบคู่ไปกับบรรยายเหตุการณ์ให้ฟัง

“เพื่อให้ชาวบ้านตื่นตัวและหวงแหนกับสิทธิเสรีภาพที่ได้มา เพราะการต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งประชาธิปไตยมันไม่ได้มาด้วยมือเปล่า แต่มันต้องเสียเลือดเสียเนื้อของนักศึกษาประชาชนมากมาย” เกรียงกรัยขยายความ

คล้ายกันกับทางใต้ สุธรรม แสงประทุม ลงพื้นที่จังหวัดตรังยาวนานเป็นเดือน ตกกลางคืนจะมีการฉายภาพยนตร์ หลังจากนั้นจะเป็นการจับเข้าคุ้ยลอมวงแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความทุกข์ระหว่างกัน

“เมื่อประชาชนมีเสรีภาพ มันปิดกั้นเขาไม่ได้นะ เขาก็ต้องร้องทุกข์ ร้องทุกข์ที่ไหนล่ะครับ นักศึกษาเนี่ย เป็นปล่องระบายความร้อนเท่านั้นนะ ร้องผ่านนักศึกษา นักศึกษาเลยร้อนซะเองเลย”

แม้การรับฟังเรื่องราวทุกข์ของนักศึกษาจะไม่มีกลไกใด ๆ รองรับอย่างเป็นทางการ แต่เมื่อการเมืองไม่ตอบสนองต่อชาวบ้าน นักศึกษาก็เป็นช่องทางเดียวที่พวกเขามี เชื่อใจ และหวังพึ่งในเวลานั้น

#ขบวนการเคลื่อนไหวที่สอดคล้องประสานกัน

ควบคู่กันมีการเคลื่อนไหวแบบเป็นกลุ่มเป็นก้อนของประชาชนอีก 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มกรรมกรที่ถูกละเมิดสิทธิ ไร้สวัสดิภาพในชีวิตการทำงาน และกลุ่มชาวนาที่ถูกขูดรีดทุกทิศทาง

ฝั่งแรงงานจึงมีการจัดตั้งและเริ่มเคลื่อนไหวกันอยู่แล้วเป็นทุนเดิมตั้งแต่ก่อน 14 ตุลาฯ อีกทั้งยังเป็นมวลชนสำคัญที่ร่วมการต่อสู้ในเหตุการณ์วันนั้นด้วย หลัง 14 ตุลาฯ กลุ่มกรรมกรจึงเคลื่อนไหวต่อได้อย่างรวดเร็ว นักศึกษาก็เข้าร่วมขบวนกับกลุ่มกรรมกรอย่างเต็มตัว และมีส่วนเข้าไปร่วมก่อตั้ง “ศูนย์ประสานงานกรรมกร” ที่เป็นตัวเชื่อมประสานงานระหว่างกลุ่มกรรมกรให้มีเป้าหมายการต่อสู้เดียวกัน รวมทั้งช่วยสนับสนุนด้านข้อมูลต่างๆ และช่วยให้กรรมกรเชื่อมั่นในพลังของตัวเอง

ด้านชาวไร่ชาวนาเองที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ของประเทศก็ตื่นตัวขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อปัญหาปากท้องแทบจะไร้หนทาง คลี่คลายหากไม่ถึงโครงสร้าง ขบวนการนักศึกษาจึงเข้าประจักษ์ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ให้คำแนะนำ โดยเฉพาะเรื่องกฎหมาย และขับเคลื่อนขบวนการไปด้วยกัน โดยในเหตุการณ์ที่ต้องเจรจากับทางรัฐ นักศึกษาจะรับ บทเป็นที่ปรึกษาร่วม ดูว่าจังหวะไหนควรสู้ จังหวะไหนควรถอย

.

#ทำให้นักศึกษาเป็นอื่น

.

เมื่อสิทธิเสรีภาพกลายเป็นอาวุธสำคัญในการสะท้อนปัญหา และนักศึกษาทำหน้าที่เป็นปล่องระบายความทุกข์ รัฐจึงอยู่เฉยไม่ได้

.

แต่แทนที่จะเป็นผู้จัดการกับปัญหาให้แก่ประชาชนตามหน้าที่ รัฐกลับเลือกที่จะ “จัดการ” กับนักศึกษา ผ่านการ เผยแพร่ข้อมูลชวนเชื่อผ่านสื่อต่างๆ ที่อยู่ในมือของรัฐอย่างวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ รวมทั้งป้ายสีขบวนการ เคลื่อนไหวว่าเป็นคอมมิวนิสต์ที่ต้องการทำลายสถาบันหลักของชาติ เพื่อสร้างความชอบธรรมให้ทหารและกลไก นอกระบบเข้ามาแทรกแซงการเมือง ทั้งยังมีปฏิบัติการจิตวิทยามวลชน สร้างความเกลียดชัง และแบ่งขั้วความคิด ในสังคม จนนำไปสู่การสร้างความปลอดภัยเพื่อล้อมปราบในเหตุการณ์ 6 ตุลาฯ

.

#5ตุลาตะวันตกจะมาเมื่อฟ้าสว่าง